

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W LUBLINIE**

Lublin, dnia 25 listopada 2025 r.

WOOS.410.322.2025.AS

**Pan
Jarosław Stawiarski
Marszałek Województwa Lubelskiego**

Odpowiadając na pismo znak: ZPR-IV.411.1.56.2025.AGL z dnia 17.11.2025 r. z prośbą o uzgodnienie, na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla **projektu zmiany Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021- 2027 (dalej: FEL lub Program)**, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie stwierdza, co następuje.

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), wymaga m.in. projekt polityki, strategii, planu lub programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 46 ust 2 ustawy o oś przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku zmiany dokumentu, o którym mowa w ust. 1.

W oparciu o art. 48 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt. 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy.

W kontekście mających miejsce w ostatnich latach zdarzeń i sytuacji kryzysowych, szczególnego znaczenia nabiera potrzeba wspierania rozwoju potencjału infrastrukturalnego w województwie lubelskim zwiększającego jego potencjał obronny w zakresie infrastruktury krytycznej oraz infrastruktury podwójnego zastosowania, tj. infrastruktury szpitalnej, wodnej, energetycznej czy lotniczej. Priorytetowo powinien zostać potraktowany system ochrony zdrowia, ponieważ stanowi jeden z najważniejszych filarów polityki obronnej i dostosowania do sytuacji kryzysowych. Istotne jest także zwiększenie zdolności produkcyjnych i usługowych

przedsiębiorstw działających w sektorach bezpieczeństwa i obronności, jak i tych wytwarzających produkty i usługi podwójnego zastosowania (zarówno do celów militarnych, jak i cywilnych). Komplementarnie do działań infrastrukturalnych konieczne jest także podjęcie działań w kierunku podniesienia kwalifikacji, kompetencji i umiejętności z zakresu obronności, bezpieczeństwa oraz dekarbonizacji. Istnieje więc konieczność dostosowania zakresu wsparcia w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach 2. etapu przeglądu śródkresowego do potrzeb zdiagnozowanych przez Województwo Lubelskie, a także strategicznych priorytetów UE, w celu budowania odporności województwa lubelskiego - regionu na wschodniej granicy UE o słabszej pozycji rozwojowej doświadczającego od 2022 r. dodatkowych problemów wynikających z toczących się działań wojennych w Ukrainie, zgodnie z możliwościami, jakie dają zmienione rozporządzenia. Jednocześnie, w ramach I etapu przeglądu śródkresowego IZ FEL (kiedy przedmiotowe akty prawne były w fazie projektu) zadeklarowała Komisja Europejskiej chęć skorzystania z przedmiotowego pakietu zmian w rozporządzeniach w ramach kolejnej zmiany programu.

W związku z powyższym, planuje się uwzględnić w programie FEL 2021 – 2027 interwencję dedykowaną nowym priorytetom Unii Europejskiej, zaprogramowaną w pięciu nowych Priorytetach:

- Priorytet XIV Przemysł obronny - EFRR,
- Priorytet XV Bezpieczeństwo wodne i energetyczne - EFRR,
- Priorytet XVI Odporna infrastruktura krytyczna - EFRR,
- Priorytet XVII Obronność i bezpieczeństwo EFS+ – EFS+,
- Priorytet XVIII Dekarbonizacja EFS + - EFS+.

Nowe Priorytety FEL 2021-2027 będą finansowane ze środków realokowanych z dotychczasowej alokacji FEL 2021-2027.

Modyfikacje Programu mają charakter dostosowujący i techniczny, stanowią jego niewielką modyfikację i nie będą miały znaczącego wpływu na środowisko (w aspekcie wpływu negatywnego). Nie zmieniają założeń, celów oraz kryteriów wsparcia określonych w FEL na etapie programowania oraz przeanalizowanych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zakończonej Uchwałą Nr CCCXLV/6003/2022 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 14 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Prognozy oddziaływania na środowisko projektu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 oraz Podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. W wyniku wprowadzanych zmian, ustalenia uzgodnione na etapie przeprowadzonej procedury oddziaływania na środowisko i zapisane w Prognozie Oddziaływania na Środowisko projektu Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 pozostają aktualne.

Celem opracowanej Prognozy była identyfikacja potencjalnych i rzeczywistych skutków realizacji projektu Programu, w tym potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi, przy uwzględnieniu możliwych wariantów realizacji projektu. Zadaniem wykonanej Prognozy było również zaproponowanie działań minimalizujących, ograniczających potencjalne negatywne oddziaływanie oraz rozważenie rozwiązań alternatywnych. Podczas opracowania Prognozy przeanalizowano również stopień i sposób uwzględnienia zagadnień zrównoważonego rozwoju w ocenianym dokumencie oraz przeanalizowano możliwość wystąpienia potencjalnych zagrożeń i pól konfliktów ekologicznych wynikających z realizacji projektu Programu. Ocena przewidywanego wpływu projektu FEL na środowisko została wykonana w 2021 r. Ocena potencjalnych oddziaływań jego realizacji na środowisko jest zadaniem skomplikowanym. Wynika to z ogólności zapisów analizowanego dokumentu, w tym

z braku opisu konkretnych zamierzeń inwestycyjnych (rodzaj oraz skala) i wskazania ich miejsc lokalizacji. Z tego względu szacowanie potencjalnych oddziaływań na środowisko miało charakter jakościowy, a nie ilościowy. W prowadzonych analizach skoncentrowano się w szczególności na priorytetach oraz celach szczegółowych, przy uwzględnieniu typów projektów, które będą możliwe do realizacji w ich ramach.

Dla FEL główną bazą dla programowania pozostaje Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030. Proponowane w FEL zmiany nie wpływają na dotychczasową spójność i zgodność wsparcia z głównymi celami określonymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 i pozostałych 8 zintegrowanych strategii.

Mając na względzie przeprowadzoną analizę oddziaływania zaproponowanych kierunków działań w ramach poszczególnych priorytetów przy uwzględnieniu zapisów art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz w kontekście zapisów Konwencji o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, w Prognozie nie stwierdzono, by przewidywane kierunki działań miały charakter oddziaływań o zasięgu transgranicznym. W związku z powyższym proponowane zmiany również nie mają charakteru oddziaływań o zasięgu transgranicznym. Niebezpieczeństwo negatywnego wpływu transgranicznego może być związane z realizacją konkretnych zamierzeń inwestycyjnych oraz doбором lokalizacji obiektów/infrastruktury. W takich sytuacjach w trakcie uzyskiwania stosownych decyzji (etap oceny oddziaływania na środowisko konkretnych inwestycji) istotnym elementem oceny będzie analiza potencjalnych oddziaływań transgranicznych. Na tym etapie zostanie podjęta decyzja o ewentualnej konieczności przeprowadzenia procedury transgranicznej.

Jak wskazano w przedłożonej dokumentacji proponowane zmiany w Programie nie wpływają na prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska w innym aspekcie niż opisane w Prognozie. Biorąc pod uwagę charakter, rodzaj oraz skalę przewidzianych w projekcie aktualizacji FEL działań oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem, realizacja zapisów dokumentu nie powinna spowodować znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych oraz wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi. Poprawa stanu środowiska uzyskana w wyniku realizacji FEL w zmodyfikowanym kształcie wywoła za to pozytywny wpływ na zdrowie i jakość życia i bezpieczeństwo mieszkańców.

W ramach przedłożonego do uzgodnienia projektu zmiany FEL nie zaplanowano alokowania środków na nowe obszary wsparcia, które nie były wcześniej zaakceptowane przez Komisję Europejską i które nie byłyby poddane analizie w Prognozie oddziaływania na środowisko z 2021 r.

Ponadto każdy projekt w ramach FEL może być realizowany dopiero po przedstawieniu dokumentów z zakresu oceny oddziaływania na środowisko, wpływu na jednolite części wód oraz wpływu na obszary Natura 2000. W ramach FEL dofinansowanie może otrzymać projekt, który nie będzie wywierał negatywnego oddziaływania na obszary objęte lub te, które mają być objęte siecią Natura 2000. W ramach wprowadzanych zmian nie przewiduje realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Według Wnioskodawcy istotnym argumentem przemawiającym za odstąpieniem od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest ponadto fakt, że środki zostały realokowane wyłącznie w ramach obszarów wsparcia już objętych interwencją Programu. Typy projektów określone w przedstawionym wyżej wykazie zmian jako nowe, stanowią w rzeczywistości zaakcentowanie funkcjonujących już w ramach FEL obszarów

wsparcia. Ponadto, realokacja, czy inne rozłożenie akcentów wsparcia nie zostanie skierowana wyłącznie na jeden obszar, co mogłoby mieć wpływ na skalę oraz kumulację oddziaływania realizowanego Programu na środowisko.

Przeniesienie części środków FEL na inwestycje związane ze wsparciem przedsiębiorstw działających w branży bezpieczeństwa i obronności ma na celu wzmocnienie autonomii, odporności i bezpieczeństwa regionu poprzez zwiększenie zdolności przemysłowych w sektorze obronności oraz umożliwienie inwestycji w odporną infrastrukturę obronną w celu wspierania mobilności wojskowej, a także rozwijanie technologii obronnych. Biorąc pod uwagę przygraniczne położenie województwa lubelskiego oraz w obliczu trwającego konfliktu w Ukrainie niezbędny jest rozwój potencjału województwa poprzez inwestycje w zaplecze przemysłowe działające w sektorze obronnym. Interwencja zwiększy autonomię technologiczną i pozwoli ograniczyć zależność od dostaw z państw trzecich oraz stymulować rozwój gospodarczy regionu poprzez inwestycje w sektorach o wysokiej wartości dodanej. Podnoszenie jakości edukacji, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i obronności, czy aktywizacja zawodowa i podnoszenie kwalifikacji zawodowych uwzględniająca, obok celów bezpieczeństwa publicznego, także aspekty dekarbonizacji skutkować będzie bezpośrednim wpływem na jakość życia oraz zdrowie i bezpieczeństwo społeczeństwa zamieszkującego województwo.

Mając powyższe na uwadze, w opinii IZ FEL, proponowane zmiany w FEL mają charakter dostosowujący i techniczny oraz stanowią jego niewielką modyfikację, która nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko.

Na podstawie przeprowadzonej analizy załączonych dokumentów Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie **uzgadnia na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy ooś odstąpienie od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021- 2027.**

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Sielewicz
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

Otrzymują:

1. Adresat;
2. Aa..